

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Nordens videnskabelige Forening

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Kulturvidenskab, s. 18. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1839_617_2-txt-shoot-idm352.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Naturligviis ikke *Indførelsen* af et fælles *enevældigt Skriftsprog*; thi see vi, hvor fast selv det lille, fattige *Island* har holdt paa Sit, da maa vi vel opgive al Tanke om, at enten *Danmark* eller *Sverrig* skulde slippe deres, og finde det langt rimeligere, at ogsaa *Norge* for Alvor vil prøve paa at danne sig Et efter sit eiendommelige Tungeslag. Langt fra imidlertid at ansee *denne Egenkiærlighed* for et Onde, Man skulde sørge over, tager jeg ikke i Betænkning at kalde den en *Folke-Dyd*; thi hvor slemt det end er, naar Menneskens Børn slet Intet elske, uden hvad de kan tage 1909 og føle paa, er deres *eget*, saa er det dog meget slemmere, naar de ikke engang elske det, thi da elske de i Grunden slet Intet og besmykke kun daarlig deres Föleslöshed med svulstige Talemaader om *almindelig* Menneske-Kiærlighed, *upartisk* Verdensborgerskab og deslige. Enhver er nemlig sig selv nærmest, og derfor er Kiærlighed altid en Hjemföding (charity begins at home), saa just fordi Nordboen elsker sit Modersmaal i strængeste Forstand, kan og vil han elske og skatte ethvert menneskeligt Tungemaal i samme Grad, som det er beslægtet med hans, og vil findes aaben for den Oplysning, at *Pennen er ingenlunde Mundens Mester, men dens hjemfödde Træl*, en Oplysning, der er det første Skridt til *levende* Videnskabelighed. Kun fordi *Tydskere* og *Franskmænd* intet Begreb have herom, agte de det for en stor Vinding, hver at have indskrænket 30 Millioner Mennesker til *eet Skrift-Sprog*, uden naturligviis at have kunnet omskabe *Tungerne* end sige *Hjerterne* derefter, saa *Læsning* er i det Hele for *Almuen* blevet til en *Plage*, og Svælget mellem dem og deres Lærere og Ledere er blevet saa stort, at al levende Vexel-Virkning blev hardtad umelig. Under det *Classiske* eller rettere *Romerske Aag*, og Overtroen paa *Penneströg* og Grammatik, som bærer og opholder Aaget, har ogsaa vi faaet vort Læs af denne *Tydske* Ulykke; men Vedligeholdelsen af *tre Skriftsprog* i det forholdsviis saa folkefattige *Norden*, er dog en uberegnelig Fordeel, som vi vel maae ønske langt bedre end hidindtil paaskiönnet og benyttet, men just derfor aldrig kan ønske overseet eller bortkastet. Man skulde dog blot betænke, at naar et *Skriftsprog* aflægges, da ophörer med det Samme, som hos *Plattydskerne*, al *offenlig* Tale og Underviisning i den tilsvarende Stammes egenlige Modersmaal og Hjertesprog, som derved, saa at sige, kastes paa Möd din gen, medens selv det aandigste og hjerteligste Ord paa *Skolesproget* bliver for "*Kvinder og Børn*," og derved baade for Stammens Aand og Hjerte, dödt og magtesløst.